

Miniair uienzaaier: Vooral voor loonwerkers interessant

Jong gebruikte uienzaaiers zijn er weinig op de markt. Sommige bietenzaaiers, zoals de Monozentra, laten zich eenvoudig ombouwen tot uienzaaier. Deze machines worden vooral gekocht door akkerbouwers die hun eigen uien willen zaaien. De opvolger van de Monozentra op het gebied van uienzaaiers, de Miniair, is een duurdere machine die vooral door loonwerkers wordt gekocht.

Tekst en foto's: Erik Bonte

De Monozentra zaaimachines werden in de beginjaren vooral ingezet voor het zaaien van bieten, uien en bonen. Per gewas moesten speciale zaaischijven van het buitenvultype worden gemonteerd. De eerste schijven voor bieten hadden 90 gaatjes. In de praktijk kwam dit neer op een afstand in de rij tussen de 4,5 en 9,5 centimeter. Toen was dit geen probleem omdat het bietenzaad meerkiemig was en de rijen

toch moesten worden doorgeslagen.

■ Monozentra

Er zijn drie typen Monozentra precisiezaaimachines gebouwd, de Monozentra, Monozentra S en Monozentra SP. Het verschil tussen de drie verschillende typen is het zaaielement. De eerste Monozentra's waren uitgerust met een zwenkbaar steunwiel naast het zaaielement. Achter het element werd een

aandrukrol gemonteerd. Een verbeterde versie van het zaaielement is terug te vinden op de Monozentra S. De belangrijkste verfijning is de standaard Farmflex druk- en dieptewiel die geplaatst is vóór het zaaikouter. Door deze opstelling loopt het element wat rustiger dan wanneer het dieptewiel naast het kouter is geplaatst. Verder is er een tussendrukrol achter het zaaikouter geplaatst die het zaad onder in de zaaivoor aandrukt waarna de

Met behulp van de schaalverdeling kun je afstrijkers op de Miniair afstellen.

Twee elementen kort bij elkaar. Deze delen een voorloopwiel en diepteregeling. Per element is er een farmflexdrukwielt en een tussenwiel gemonteerd zodat iedere rij zaadjes goed wordt aangedrukt.

tweedelige conische drukrol voor bedekking van het zaad zorgt.

Een aantal jaren later is het zaaielement verder ontwikkeld, de geboorte van de Monozentra SP. Hierbij werd het zaaielement met een parallellogramophanging aan het frame bevestigd. Tussen het parallellogram en het zaaielement is echter nog een extra draaipunt aangebracht dat recht boven het zaaikouter zit. Dankzij deze constructie loopt het zaaielement geheel onafhankelijk van de trekker.

■ Miniair

De Miniair is op het gebied van de uienzaaimachines de opvolger van de Monozentra. In plaats van een mechanisch zaaielement maakt deze gebruik van lucht. Het roestvaststalen zaaielement bestaat uit twee delen. Het eerste gedeelte bestaat uit de vacuümkamer met kogelgelagerde aandrijving en een vacuümonderbreker, het tweede gedeelte is het zaaihuis. De zaden worden vanuit het zaaihuis tegen de zaaischijf aangezogen. Het aantal gaten en de diameter van de gaten variëren al naar gelang het zaaizaad. De zaden worden uit de trechter op de gaten van de schijf vastgezogen. Een instelbare afstrijker met schaalverdeling zorgt ervoor dat 'dubbelaars' worden vermeden. De schijfvulling kun je vanaf de buitenkant controleren door het kijkvenster.

Onderaan het zaaielement komen de cellen door het draaien van de zaaischijf tegenover de vacuümonderbreker. Het zaadje komt los van de zaaischijf en valt in de voor. Bij minder dan 1,5 mm diameter wordt het gat door het reinigingsmondstuk van binnenuit schoon-geblazen.

■ Onderhoud

De Miniair heeft relatief weinig onderhoud nodig. Het principe van zaaien blijft hetzelfde: er wordt een geultje getrokken waar het zaadje invalt. Je moet er dus op letten dat de kouters scherp zijn en de schijven niet zijn versleten. Net als bij een bietenzaaier kan bij onscherpe kouters de voor te breed worden en het zaad dus niet precies in het midden vallen.

Het dagelijks onderhoud bestaat uit het smeren van de aftakas, het smeren van enkele scharnierpunten van het frame (in- en uitklappen) en van de markeurs. Ook is het raadzaam om de zaaielementen schoon te blazen. Dit doe je door de kleppen van de zaadbakjes te openen en er de luchtslang in te houden.

Eén keer per seizoen moet je het persluchtfilter schoonblazen. Dit zit vast met een ijzeren klemmetje en is daarom eenvoudig los te halen. Verder is het zaak om de blaasmondjes naast de zaaischijf schoon te maken. Deze blazen de schijf schoon als het zaadje van de schijf is. Ook moet je er op letten dat de afdichting (in de vorm van een O-ring) nog voldoende het zaaihuis afsluit. Is dit niet het geval, dan wordt er tussen de ring en de schijf valse lucht aangezogen. Dit zorgt ervoor dat het vacuüm vermindert en de zaadjes niet meer tegen de schijf aan blijven 'plakken'. In de praktijk komt dit neer op het om de twee à drie jaar vervangen van deze ring. ■

Erik Bonte is freelance journalist, Aardenburg

Miniair uienzaaier bouwjaar 1999/2003

Kenmerken: elementen zijn van 1999, frame is van 2003. Werkbreedte 4,5 meter (3 bedden van 1,5 meter), 4x twee elementen per bed. De machine is voorzien van farmflexdrukwielen, hydraulische markeurs en brede voorloopwielen.

De machine is in zeer goede staat, zowel technisch als uiterlijk en kost inclusief één seizoen garantie 25.000 euro exclusief BTW.

Deze miniair uienzaaier staat te koop op www.riemensbv.nl.